

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden. cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeséljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhöz 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden

csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (iskola-utca 4. sz.)

Kell-e még a néppárt a Széll-kormány alatt?

Bánffy hatalmaskodása védekezésre kényszeríté a néppártot és ezen védekezés lön egyik tényezője a Széll-kormány életbeléptetésének. Ezért elítélték Bécsben, itt pedig magasztalták. Mikor pedig a Széll-kormány meglett, a néppárt azt csak üdvözölhette, nem mintha magáénak vélné, de mivel — Széll katolikus lévén — előzékeny bekülékénységet, nem pedig üldöztetést várhatott tőle.

Eddig mindenben csalódtunk. Odafenn az ellenszenvet táplálják ellenünk, itt pedig mézes-mázos szavakkal és újabb sérelmekkel tetéznék; ott elhítetik, hogy jobbukat nyújtották, itt pedig azt visszautasítják.

Mire utalhatnak? Talán a katolikus királyság kilenczszázados ünneplésére Esztergomban, mely alkalommal a miniszter alig maradhatott el, midőn a koronás király is képviseltette magát? Vagy talán ottani felszólására hivatkozhatik a miniszterelnök, mely nem volt egyéb és nem is akart egyéb lenni alkalmi beszédnél, mely a liberális szólamok keretében mozgott.

De egyébire nem utalhat Széll kormánya.

A katolikus kongresszus kereste vele az érintkezést. És ime, néhány hivatalnok jelent meg azzal, hogy nem a kormány nevében, hanem csak saját nevökben szólnak. Nem is lehetett ebből kiindulni.

Több ennél a katolicizmus szájkosarazása. Alig hogy kormányra lépett, megszavaztatta Széll a kanzelparagrafut. Ezt pedig még Bánffy is elejtette, nem is ő hozta a Házba, de a pártok akkori izgatottsága fogalmazta a kuriai bíraskodást illető törvényjavaslatba. Ezen törvény a katolikusok alkotmányos jogát és szabadságát megnyirbálja és kivált a papot kiszolgáltatja. Felét a magyar népnek: a kilencz millió katolikusot megfosztja a sokat hangoztatott jogegyenlőségtől. A katolikusoknak kivételes a helyzetük, korlátolt a szabadságuk csak azért, mert katolikusok.

Ma is csak úgy, mint Bánffy korában, elég valakinek néppártinak lenni, hogy az őt különben megillető előmeneteltől megfosztassék. Kimondják leplezetlenül: el kell nyomni a katolikus védekezést!

A katolikus népiskola ma is anyagi segély hiában megsemmisülése felé halad.

A felsőbb tanintézetekben rendszerint a katolikus irány ellen küzd a hatalom.

A keresztény szövetségi ügytől megvonatik jobbadán mindaz, amiben más szövetségek részesülnek.

A kormányéspártja által kegyelt sajtó modoráról és támadásairól nem is szólnak.

Ily helyzetben hol marad a revízió? Már pedig a revíziót a katolikus hitelv követeli, az el nem maradhat. Ma pedig megjegyezhetjük, hogy általa az állam nem szenved sem kárt, sem sérelmet, de helyre fog állani a vallásos béke, a katolikusok megnyugvása, el fog hárittatni a közérkölcsök romlása.

Mindezszükséges. Mindezen pusztaszó elsimitás, leplezés nem segít. Hiába hivatkoznak eddig Széll Kálmánra; a katolikus védekezés, a néppárti mozgalom ma is indokolt és, ahogy állunk, az marad még soká.

Zichy Nándor gróf.

Magyarország mezőgazdasága, ipara és a zsidóság.

(Folytatás.)

Ne mondja senki, hogy Magyarországon nincs pénz. Van bizony, ha nem is annyi mint a külföldön, de azért nálunk is megakad egy-két millióeska. Hiszen olvashattuk is pár éve, gondolom a Pesti Hírlap közölte, hogy magában Pesten mennyi milliomos van, onnan tudjuk, hogy uszupán egyetlen városrészben is 100, mond száz milliomos lakik. Van pénz jócskán Magyarországon. Nem merem itt mondani, hogy nekünk van pénzünk. Nekünk magyaroknak, értem a keresztény magyarokat, csurran-csöppen, de a mikor pénzről van szó, akkor inkább ülünk le csendesesen és nyeljük nagyokat. A Pesti Hírlap elég szerénytelen volt elárulni azok neveit is, a kiknek abban a bizonyos városrészben, értem a Lipótvárost, millióik vannak, kinek több, kinek kevesebb. Onnan aztán megtudjuk, hogy a Lipótváros 100 milliomosa közül 99 zsidó, s mellettük egy keresztény is mert annyira szerénytelen lenni, hogy összekuporgatott magának annyit.

Ki ne tudná, hogy Magyarország intelligenciája a Lipótvárosban van. Nera én mondtam ezt először, hanem egy államférfi, egy volt pénzügyminiszter, egy volt miniszterelnök, a kire mi fejérmegyeiek, mint földinkre igen-igen büszkék szoktunk lenni. Igen! ő, a nagy férfiú mondtotta, a lipótvárosi kaszinó megnyitó lakomáján egész Magyarországot füle hallatára: „Magyarország intelligenciáját a Lipótvárosban képezzem!” Milyen jó, hogy legalább közöttük volt ő is, a kiről mindenki tudja, hogy meg is van keresztelve.

Mert hát, kérem szeretettel, ma pénz beszél és kutya ugat. A kinek pénze van, az ur, az intelligens ember, az előtt emeljük le a kalapunkat, a kinek nincs pénze, az hallgasson, hiszen ő úgy sem számíthatja magát az intelligens emberek sorába. Legszebb tudomány a pénzszerezés tudománya, hogy kinek a verejtéke tapad ahhoz a pénzhez, ahhoz senkinek semmi köze, elég, ha van. Legszebb művészet, ha a pénzünk-ből szép tornyokat rakhatunk, minél szélesebbet, annál jobb, mert nehezebben dől össze. Legszebb zene a csengő aranyok zenéje. A ki ezek nélkül a műveltségi utmutatók nélkül szükkölködik, az hallgasson Mit akar avval a nemesi kutyaörrel, ha hét szilvafája sínes már melléje, mit akar azzal a hét- vagy kilenczágú koronával, hiszen itt is ott is belemart már a rozda. A kinek nincs hozzá aranya, hogy újra kifényesíthesse, az hallgasson, hiszen nem is intelligens ember. Talán arra büszke, mert sokat tanult, talán, mert egész nap az asztal mellett görnyed és kaparja a papirost, lám a Lipótváros intelligenciája csak a nevé kanyarítja oda s azért is jut neki 20-30-50 ezer pengő forint. Az a tudomány, az az intelligencia, csak érteni kell hozzá, csak ember, intelligens uri ember kell hozzá: hisz ki mondta ezt már Fejérmegye nagy fia. Wekerle Sándor, a kinek az utókor valahogyan el ne felejtse ám szobrot állítani, különösen ezért a nagy mondásáért.

Bizony akárhogy rugdalóznunk, akárhogy is szeretnők kiverni a fejünk-ből azt a füresa mondást, mégis csak igaza volt annak a Wekerle Sándornak, nem hiába született ő Moórrott, a hol a sok jó bor terem, mert hát tudjuk azt rég, hogy borban van az igazság. Bizony akárhogy vakaródnunk ott is a hol nem viszket, mégis csak igaz az, hogy a pénz az ur, ha nincs is esze, de ur. Wekerle nagyon jól tudatta, hiszen onnan a Lipótvárosból, a milliomosok parancsolnak Magyarországnak. A mit ők akarnak, azt először fölöltöztetik szépen a liberáliszmus ékes köntösébe és meglesz, ha török, ha szakad, mert ott az ország intelligenciája.

Ott a pénz a zsidóknál, ha nem látjuk, nézzünk körül.

Kié a gyárak? Nagyrészt a zsidóké. Kié az értékpapírok? Nagyrészt a zsidóké. Kié a vagyonosodást mutató nagy vállalatok? Nagy-

Mai lapunk 4 oldal.

rést a zsidóké. Kié a börze? A zsidóké. Kié a pénzintézetek? Nagyrészt a zsidóké.

Nem csoda Hiszen 1867 óta sereget hozták azoknak a törvényeknek, melyek a gyárcipart, a nagyvállalatokat erősítették, jól van, helyesen van. Hadd júnk. De mikor azokról gondoskodik az állam, miért feledkezett meg a kisiparosokról, a mezőgazdákrol? Hiszen ezek ezerszer, meg ezerszer többen vannak. Vagy talán ismét azt a ridég visszautasítást kell hallanunk: mindegy, bár ki is fizeti az adót, csak be legyen fizetve. Ha százan fizetéképtelenek lesznek s helyettük egy rajtuk meggazdagodott fizet, az tökéletesen mindegy?

A biztosító társaságok, — a legnagyobb tizet vesszük, a melyek életbiztosítással is foglalkoznak —, a hivatalos statisztikai adatok szerint 1896-ban bevettek 76 millió 35.000 koronát és kifizettek 36 millió 064.000 koronát, tiszta nyereség 39 millió 253.000 korona. Most már kérдем kiknek a kezén vannak ezek a biztosító társaságok? Tudjuk, hogy villámháritónak bevesznek az igazgatóság tagjai közé egy-két keresztény embert is, de a dirigálók, részvényesek 90 százaléka zsidó. Azt a rengeteg összeget meg ki fizette volna be más, mint a keresztények?

A legnagyobb ritkaság, hogy egy pénzintézet válságba jusson, ha megeskis vele, ott a kormány, a mely rögtön észreveszi és segít rajta, a kis keresztények könnyeit meg beissza a fekete magyar föld, hiszen beitta a verét is.

Ott a börze. Tudjuk nagyon jól, hogy szükségünk van rá. De istentelenség volt az államtól, hogy ezt az intézményt kellő, igazságos felügyelet nélkül engedni működni. Összetul az a társaság és meghatározza a gabona árát. Egy pár pénzember itéli 16 millió magyar keserves munkája gyümölcsét. Adnak érte olyan árat, a milyen nekik tetszik. Lenyomják és felengedik, ha kedvük tartja. Ha nem tetszik, nem vesznek semmit, s eladhatjuk a nagyharang, s megfizeti a nagyharang. Ott dohosodhatik akár jövő őszi. Valóságos lassu gyilkolási rendszer ez. S ha most már azt kérdezem, kik azok a bürzianerek? Azt kell felnelem rá, hogy 100 közül 95 a lipótvárosi intelligenciából került ki.

Hallatlan azután, hogy ez a börze, a mely naponkint százszekeret, milliókat forgat ez ideig még adót sem fizetett. Az idén a néppárt sürgetésére végre engedtek már, vesznek már rajta egy nevelésesen csekély adót. De hát az is jobb a semminél. Egyébíránt a kormány, különösen Darányi és Hegedűs miniszterek kezdik a mezőgazdák ügyeit felkarolni. Csak tessék aztán meghallgatni azt a gezésrészt, a mit a zsidók országszerte csapnak.

(Folyt. köv.)

Öngyilkosságok.

(x) A mint látszik, nem fogyunk ki egyhamar a szenzációkból. Fejérvár lakosainak egy megbomlott idegrendszerit rétege dicsőségét látja abban, hogy az emberek mennél többet beszélnek róluk. Egyik a másik után fordul a saját élete ellen, fiatal tetterős, munkabíró férfiak, öreg, a sirhoz közel álló aggastyán, egyik a másik után akar neveltségessé válni. Egyik kötelet, másik pisztolyt, harmadik mérget választ a dicsőség lajtorjájának. Szinte várakozással tekintünk a holnap elé, vajjon van-e logikája a logikátlanságnak?

Mi az oka? Azt hisszük a liberalizmus egyik vívmánya, a sajtószabadság. Értem azt a

sajtót, a mely a liberalizmus melegen szárnysai alatt, a szabadság nevében mérges fekélyeket növel a gyenge elméjű emberek lelkében. Szép az a sajtószabadság, a mely szárnysat ad a gondolatoknak, hogy megtermékenyítse milliók lelkét, de úgy látszik, lassankint eljutunk már odáig, hogy a józan gondolkodás megfogja elégtelni a fektelenség bűneit, a mely a felvilágosítás, a művelés helyett a fölszagséget termesztí csupán.

Székestejérvárott naponkint ezer és ezer példányban adják el a Friss Ujságot, a Magyar Hírlap főkujságát, a Pesti Ujságot, a Bánffy lapját, a Nemzeti Ujságot, Esti Ujságot, Magyar Estilapot. Hozzájuthat mindenki, hiszen krajczárért adják, annyitért, a mennyit a koldusoknak is adunk. Olvassák a műveltebb közép osztályhoz tartozók, de ott találjuk az utolsó iparos műhelyében ép úgy, mint a napszámások kezében. Mi a czélja ezeknek a lapoknak? mit irnak nap-nap után a cifferblattjukra? A liberalizmust s ez alatt a czim alatt terjesztik mindenütt a bünt s igazolják a vétket. Egyik nap a másik után szenzációkban utaznak, nem műveltséget, nem felvilágosodást akarnak terjeszteni, hanem pénzt keresni s ezért hatnak a gyengelelkű emberek idegeire. Mindennap közölnek egy-egy gyilkosságot, vagy öngyilkosságot. Nem úgy írják le, mint a hogyan egy hívatásos újságitóknak kötelessége azt leírni, hogy elítéli azt, hanem igazolják a bünt. Egészen természetesnek, logikai következménynek, okosságának, egyetlen helyes cselekedetnek látszik. Ez nyomorgott. Lehet, hogy a saját, lehet, hogy a más hibája következtében. Minek legyen terhére önmagának? Öngyilkos lesz. A másoknak szívet szerelmi bánat epesztette. Nem tdott várni addig, míg a dolgok rendje összeköti őt választottjával, tehát választja a kis utat. Megöli magát. A harmadik összevész valakivel. Minek vesződjék a földi élet perpatvarával. Hiszen az újságok azt írják, hogy a sir csendes pihenést ad. Egy kötél és pár másodpercnyi kilódás elég hozzá, hogy megszabaduljon tőle. A negyedik unatkozik. És már kiüritette az élvezetek poharát. Mit várjon az élettől többet. A, teste kimerült, változatosság, izgalom kell neki és öngyilkos lesz. Mindezt aztán leírják az újságok ékesen, csinálnak a komédiához bucszatot, talán ékesen le is fogják majd rajzolni. Ekkora dicsőséghez ingyen, becstelens munká árán úgy sem juthatna, tehát megszerzi magának egy pisztolylövés árán. Hiszen emlékszünk még arra a szerencsétlen suhanczra, a ki egy éve dicsekedve mondta el barátainak, hogy nem sokára az ő arczépe is fog szerepelni az újságok hasábjain s ennek a dicsőségnek a reménye vitte a gyilkossági és öngyilkossági merényletre. Bátran állithatjuk, hogy ezek a sürün ismétlődő öngyilkosságok is jórészt ilyen örült reménykedésekben, a nagyvárágásokban lelik alapjukat. Arról aztán, hogy ezeknek a szerencsétleneknek erős hitük, vagy egyáltalán bármiféle hitük is legyen, kár is volna beszélni. Hiszen ugyanazok a lapok tesznek neveltségessé, gyaláznak és átkoznak mindent, a minek vallásos színezete van, ugyanazok a lapok üldöznék a liberalizmus szent nevében mindent, a minek a katolicizmushoz bármi köze is van. Az előző években az öngyilkosságok évi átlaga 7—8 volt, ma már a 19-diknél vagyunk. Valóban szép virága a sajtószabadságnak, szép gyümölcse a liberalizmusnak!

A tanítótestület naggyűlése.

A Fejérmegyei tanítótestület tegnap és ma tartotta a vármegyeház nagytermében XXVI. évi naggyűlést, melyen a megye és város tanítói kivül igen nagy közönség vett részt. A tanítók barátok közül ott láttuk *Alaghy* Dezső iskolaszaki elnököt, *Rutsek* Imre segédtanfelügyelőt, *Göbel* J. György igazgatót stb. *Szirk* József egyesületi elnök lelkes eljenzések közt foglalta el délután 3 óraker az elnöki széket s miután a jelenvoltagekat üdvözölte s szíves jelenlétkért köszönetet mondott, egy lendületes beléttükkel megnyitotta az ülést. *Szirk* József eme elnöki megnyitójában élénk szavakkal esetezte azt a fontos hivatást, mely a tanítóra vár az életben s lelkes, hazafias munkásságra buzdította pályatársait. Majd beszámolt a lefolyt tanévrol, a mi után a pénztárvizsgáló bizottság részletes jelentése következett s mert minden tekintetben oadaó munkásság jellemzi a tisztviselők működését, a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet mond *Sólyom* Lajos pénztárosnak és *Ovári Varga* Dániel ellenörnek. Ugyanezen alkalommal a felmentvényt is megadott.

A Tanítók házában, lelett 4000 koronás alapítványról szóló jeletés tudomásul vétetett, majd *Göbel* J. György indítványára elfogadta a közgyűlés egy másik szobaalapítvány létesítését. A könyvtáros jelentése, mely szerint a könyvtár jelenleg 1171 kötet művel rendelkezik, tudomásul vétetett. A kitűzött pályatételre beérkezett egy mű, szerzője *Mészáros* Gyula itteni tanító, dicsérlettel jutalmaztatott.

Ezután *Czanik* Gyula bodméri tanító tartott felolvasást „A tanítók mellékfoglalkozásai”-ról. Különösen a gyümölcsfa terjesztés és méhészetet ajánlja, mellöven a tal ágos szellemi munkával járó mellékfoglalkozást, mivel a tanítás a lelket eléggé kifárasztja.

A felolvasást jegyzőkönyvi köszönettel fogadta a közgyűlés.

E napra több tárgy nem lévén a gyűlést az elnök bezárt.

Este a Fehérbárány vendéglöben társas vacsora volt, melyen élénk kedv uralkodott a késő óráig.

Másnap nagy érdeklődés mellett tartotta meg *Macskási* Róza polg. isk. tanítóno felolvasását Vörösmarty emlékezetéről.

A naggyűlés e a szép számban megjelent vendégek mindvégig feszült figyelemmel hallgatták az alapos tudással s ragyogó szellemben irt felolvasást s többször frenetikuss tapsvihar közepette éljenzte meg a hazafias lelkesedéstől mélyen áthatott felolvasónót. — Mély tudás, komoly munkásság s ügyes eszmecsoporsítás jellemzik a rokonszenves pedagógus e munkáját, melynek méltó jutalma volt a közgyűlés jegyzőkönyvi dicsérete s a nagyszámu hallgatóság osztatlan elismerése.

A felolvasás hatása alatt ment a tanítók lelkes csapata hosszú menetben a Vörösmarty-szoborhoz, a hol *Szirk* József elnök gyujtó beszéde követte a himnus messze visszhangzó énekét. A beszéd elhangozván, babérkoszorut helyeztek a költő szobrára, melynek nemzeti színű szalagján e szavak voltak olvashatók: „A fejérmegyei tanító-testület a költő királynak.” A szobor megkoszoruzása, majd a Szózat eléneklése után ismét a gyülesterembe vonult a testület.

A záróvizsgák eltörlését *Mészáros* Gyula és *Velinszky* Ferenc tanítók vitatták. Mindketten számos érveléssel támogatták álláspontjukat. A gyűlés *Velinszky* Ferenc érvelését fogadta el az évszáz vizsgák mellett.

Tóth Ferenc felolvasása az idő rövidsége miatt a jövő évi naggyűlésre halasztatott.

Végül következett a tisztujtás, mely csak annyiban szenvedett változást, hogy *Lambert* Vilmos aljegyző helyére, lemondás folytán, *Mészáros* Gyula választatott meg. A többi tisztviselő — különösen *Szirk* József, mint elnök — egyhangulag megválasztattak.

Ezután a tanítók egymástól szívélyesen búcsút véve szétszórtak.

elhagyta a vendéglőt, s a tobak-utcai kútnál várták az ellenfelet. Virág János Boskovics Péter budai-úti szabómesterrel 11 óra felé távozott. — Alig hagyták el a vendéglőt, a sötétségben Boskovicsra támadtak s hogy néhány botütéssel kívül mást nem kapott, azt ismét a segélyül jött vendéglőnek köszönhetette. — Később ismét megtámadták a legények a két iparost s ekkor Virágot véresre verték. Tizennégy sebből zertt Virág feje, a kit Palánszky dr. gyógykezelt. Az ügy a bíróság elé kerül.

— **Elvesztett s megtalált óra.** *Ehrenfeld* Vilmos itteni lakos bejelentette, hogy Kis-Hantos pusztán lakó nővére f. hó 25-én városunkban járván, arany óráját a rajta levő lánczonnal együtt elvesztette. A becsületes megtalálónak 20 korona jutalmat ígért. Valóban a megtaláló becsületes volt. Ugyanis Végli József rácz-utcai lakos *Pál* nevű fia még az nap délután megtalálta az órát s felvitte a kapitánysághoz. A becsületes fiu megérdemli a kitüntetésbe helyezett jutalmat.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Az öngyilkossági mania még mindig nem szűnt meg. F. hó 26-án ugyanis *Weisz Antal* vásártér 7-ik sz. alatti sütő segédje, *Kocsis József* éjféli után fél 2 óra tájban egy revolver lövéssel akart véget vetni életének. A golyó a szív alatt hatolt be a mellbe s így a lövés nem halálos. A helyszínen megjelent dr. *Palánszky Miklós* ker. orvos, *Fürész József* ügyveltes rendőrbiztosal s az első segélynyújtása után a mentők a kórházba szállították az öngyilkos jelöltet, a ki most már épülőfélben van. Tettét azzal magyarázza meg, hogy gazdája fölmondott neki, ő pedig nem akart a nagyválni városunktól. Végtelenül örvendünk a hű ragaszkodásnak!

— **A postautalvány szelvényére irt adatok jogi természeté tárgyában** a kereskedelmi miniszter a következő rendeletet teszi közzé a hivatalos lap mai számában: Felmerült kételyek eloszlatása céljából kijelentem, hogy a postautalványok szelvényeire irt adatok postai szempontokból a feladónak a címzetthez intézett magánközleményeknek tekintetnek, melynek helyességét a posta nem vizsgálja. Aa utalványozott összeg tekintetében egyedül az utalvány törzslapján számokkal és betűkkel kiirtak képezik hivatalos összehasonlítás tárgyát s a posta csak az utalvány törzslapján számokkal és betűkkel kiirt összeg alapján szavatol. — A miniszter megbízásából Szalay s. k. p. t. elnök-igazgató.

— **Tüz.** Isztiméren tegnap *Kaufmann Márton* és *Müllner József* gazdáknál ismeretlen okokból tűz ütött ki, mely az ott levő szénát és szalmakészletet elhamvasztotta. Csak a tüzoltóság éberségének és ügyességének köszönhető, hogy nagy fáradsággal a veszélyt a községtől elhárították. A balinkai, kutii és guth-tamási tüzoltók szintén megjelentek a veszedelem színhelyén.

— **Szüret.** El sem képzelhető szüret jó kedv és mulatozás nélkül; s szinte hagyományos ily alkalommal a **tűzijáték**. Aki tehát szüretre hivatalos, ki ne menjen **veszélytelen tűzijáték** nélkül. Kapható nagy választékban **Lichtneckert József**, fűszerkereskedésében.

Irodalom.

— **Fali egyszerű.** Készítette: Györfly János. Kiadja a Szent-István-Társulat. A számtan tanítása a népiskola tárgyai között a nehezebbek közül való; és ez a körülmény ad némi jogosultságot is arra a panasza, mely szerint a népiskola számtanítása korántsem elégti ki azokat a kívánalmakat, melyek épen a számtan tanításához fűznek. A kérdés megoldásához egy nagy lépéssel vitt bentünket közelebb a szemléltetés elvének mind nagyobb mértékben való alkalmazása. E szerint tehát szemléltetni kell mindent. Ezért akarták és tényleg eszközölték a számtan tanításánál is a szemléltetést. Van egy csomó jó és kevésbé jó számológépünk, vannak mértékeszközeink stb., a melyek többé-kevésbé jó eredménnyel szolgálják az ügyet.

Egy nagy hibájuk van azonban ezeknek az eszközöknek, a mely beszerezhetőségüket gátolja, t. i. drágák. A Szent-István-Társulat, mint kiadó, megbecsülhetetlenül fontos lépésre határozta el magát, a mikor a számtan tanítására egy új segédeszközt — „Fali egyszerűt” — adott ki. Rég érzett hiányt fog ez pótolni és sok tekintetben — első sorban olcsóságával — elébe fog szökni a számtan tanításánál használatba levő szemléltetési eszközöknek. A fali egyszerűvel mind a négy alapművelet — a százas számkörben — szemléltető és gyakorolható és különösen az osztatlan népiskolákban tehet megbecsülhetlen szolgálatot. A fali egyszerű egy téglányalak (80 cm. magas, 1 m. 40 cm. széles), közepét szép tiszta nyomással — a négy alapművelet gyakorlásához — a számsor foglalja el. Minden számoszlop középrészén nagyobb vörös füstött szám foglal helyet, az egyszerű szorójánál. A falikép két oldalrészén — egyiken az ür, a másikon a súlymérték van csinos szines kivitelben ábrázolva; míg alsó részén a centiméteres és decziméteres jelzéssel ellátott méterrud látható. A fali egyszerű mellé utasítás is van szerkesztve, a mely teljes tájékoztatást ad a szám-műveletek kezeléséhez. Határozottan mondhatjuk, hogy a most ismeretlen Fali egyszerű a legjobb eredménnyel használható és a legnagyobb igényeket is kielégíti. Melegen ajánljuk beszerzésre. Ára csak papíron 1 kor. 20 fillér, vászonra fölhuva, lécezzel 3 kor. 20 fillér. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében: Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28.

— **Magyar Gazdák Szemléje.** A magyar gazdaszövetségnek *Bernát István* szerkesztésében megjelenő havi folyóirata gazdag tartalommal önmagát dicseri. Szeptemberi számának tartalma a következő: Rágalmazott törekvések. B. I.-től. — Ruskin mint szociálpolitikus. Geőcze Saroltától. — Birtokmegosztás Debreczenben. Zolta Lajostól. — Gazdak Biztosító Szövetkezete. Rubinek Gyulától. — Új kiviteli utirány. Hók Samutól. — Hitelszövetkezetek Magyarországon. Majláth József gróftól. — Az ármentesítés Magyarországon 1898-ban. — Milyen legyen a telepítési törvény? Buday Bernáttól. — Különfelek. — Krónika. — A lap előfizetési ára egy évre 12 korona. Szerkesztőség: Budapest, Baross-utca 10 sz.

KÖZGAZDASÁG.

Piaci árak:

Buza	13.90—14.30 kor.
Rozs	11.90—12.80 "
Árpa	10.60—13.60 "
Zab	10.60—11.20 "
Tengeri	13.40—

— **Zálogba tett Magyarország.** A frankfurti Eisenbahn-Renten-Bank 1899/900. jelentéséből az alábbi érdekes részeket emeljük ki. A bank birtokában volt magyar vasúti elsőbbségi kötelezvények értéke a következő: a bihari vasutaké 2,098,200 frt. Ehhez megvett 599,400 frt. bihari

és 3,982,300 frt debreczen—oháti kötvényt. Ott van továbbá a maros-ludasi 1,648,000, a mátészalka—nyiregyházi 959,000, a versecz—kubinyi 1,772,000, a szilágysági 1,647,000, a hejuszfalva—udvarhelyi 615,000, a csetnekvölgyi 702,000, a mátrai 6,197,000, a debreczen—fűzes-abonyi 3,982,000, forint értékben. A magyar Alföld vicinálisan járva, azt hisszük, hogy magyar vasuton utazunk. Pedig dehogyl!

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

Eladó diszgalambok.

Carrier, indus, gimpli, brünni-golyvás, angol-parókás, angol-páva, blondinetta és szatinetták jutányos áron kaphatók.

Czím megtudható a kiadó-hivatalban.

30 ezer alma

Rácz-Almásan eladó Lehoczky Dániel földbirtokos urnál, mind finom fajok. — Kézzel szedetnek, válogatottak, vasutra szállítva, az ára faj, minőség és nagvság szerint október 15-ig = 3 és 4 korona 100 darabonként. Csomagolás önköltségen számítva.

Meghívó.

A bodajki ker. hitelszövetkezet

f. 1900. szept. 30-án d. u. 5 órakor a kath. kör helyiségében

I-ső Évi Rendes Közgyűlését

tartja, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgya:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése kapcsán a zárszámadás betérjesztése és a fölmentés megadása.
2. A mérlegben feltüntetett nyereség felosztása.
3. Az igazgató-választmány hét tagjának kisorsolása és a 7 új igazgató-választmányi tag megválasztása.
4. Felügyelő-bizottság választása.
5. Indítványok; ha ilyenek 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságához irásban felterjeszettek.

Kelt Bodajkon, 1900. szept. 20-án.

Az igazgatóság.

Az őszi és téli idény beáltával ajánlja saját műhelyében készült cipő és csizma készletét

ESÜCS ISTVÁN,

Székesfejérvár,

Nádor-utca 3. sz. (Eisenbarth-ház.)

Legkitünőbb cipő-fényezés, ugyszintén lack- és crème fekete és szines cipőkhöz.

Fontos!

Tyukszemirtő-kénöcs, mely egyszerű kezelés mellett biztos hatásu.

Vizhatlan bagaria-csizmák, halina-csizmák, vadász-czipők és vadász-használatra igen alkalmas magánzáró kamásnik, hóczipők és gatoschnik.

Női-, férfi- és gyermek-czipők, urak téli szíre reggeli csizmák, női és férfi reggeli bőr- és posztó czipők sarokkal és sarok nélkül spátiga talppal.